

Temyiz Kurulu Kararları

Kamu İdaresi Türü	Yüksek Öğretim Kurumları	
Yılı	2013	
Dairesi	2	
Dosya No	40005	
Tutanak No	41824	
Tutanak Tarihi	26.4.2016	
Kararın Konusu	Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar	İlgili Daire Kararı için tıklayın

İdari personele akademik personele verilen gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ödenmesi.

93 sayılı İlam'ın 1. maddesiyle; Denizcilik Fakültesi ile Tekstil Teknolojileri ve Tasarım Fakültesi'nde ders görevlendirmesi yapılan kamu personeline (657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89'uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilen kamu personeline aynı Kanun'un 176'ncı maddesinde öngörülen ek ders ücreti yerine 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik'e göre) akademik personele verilen gösterge rakamı üzerinden ödeme yapıldığı gerekçesiyle ... TL'nin tazminine ilişkin hüküm tesis edilmiştir.

Sorumlu, temyiz dilekçesinde özetle; Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dâhil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik'in "Ortak Programların Amacı" başlıklı 5'inci maddesinde; "Türkiye'deki yükseköğretim kurumları yurt dışındaki kapsama dâhil yükseköğretim kurumlarıyla birlikte yürütmek üzere ön lisans, lisans, yüksek lisans veya doktora düzeyinde ortak programlar tesis edebilirler. Bu programlar, iki kurum arasındaki akademik işbirliğini ve etkileşimi sağlamak, güçlü taraflarını bir araya getirerek zenginleştirmek ve ortak programa katılan öğrencilerin en üstün akademik standartlarda eğitim ve öğretim almalarına imkân vermek amacını taşır." hükmünün yer aldığını, bu programların ortak programlara katılan öğrencilerin en üstün akademik standartlarda eğitim ve öğretim almalarına imkân sağlamak amacıyla oluşturulduğunu, anılan Yönetmelik'in 8'inci maddesinde bu programlardaki eğitimin ücrete tabi olduğunun hüküm altına alındığını, "Öğrenim Ücretlerinin Kullanımı" başlıklı 10'uncu maddesinde ise; "Devlet üniversitelerinde, bu programlarda öğrenim gören öğrencilerden alınan yurtiçi öğrenim ücretleri, en geç ilgili ayın sonuna kadar özel bütçeye gelir kaydedilmek üzere aktarılır. Aktarılan bu miktar ödenek kaydedilirken %30'undan az olmamak kaydıyla üniversite yönetim kurulunca belirlenecek bir miktarı projenin yürütülmesine ilişkin her türlü gider ile üniversitenin mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ayrılır. Bu programda fiilen ders veren öğretim elemanlarına kalan tutardan ödenecek ek ders ücreti 11/10/1983 tarihli 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) hükümleri dikkate alınarak maddenin dördüncü fıkrasında profesör unvanlı öğretim üyeleri için belirlenen ek ders ücretinin 10 katını, sınav ücreti ise aynı maddede öngörülen sınav ücretinin 5 katını geçmemek üzere unvanlar ve öğretim elemanlarının programdaki performansları göz önünde tutularak Üniversite Yönelim Kurulu tarafından belirlenir." hükmünün getirildiğini, 6363 Sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında; "4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek kaydedilmez. Tahsil edilen bu tutar ve gelirler ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır." denilmekte olduğunu, bu hükme istinaden, Uluslararası Ortak Lisans Programlarında eğitim gören öğrencilerden alınan öğrenim ücretlerinin üniversite bütçesine ekli (B) cetveline öz gelir olarak kaydedildiğini; karşılığının ise, ekli (A) cetveline ödenek kaydedildiğini, öz gelir karşılığı kaydedilen bu ödeneklerin anılan Yönetmelik'in 10'uncu maddesi çerçevesinde kullanılması amacıyla alınan; dilekçe ekinde de bir örneği sunulan 08.04.2010 tarih ve 857 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu Kararında bu programlarda ders veren öğretim elemanlarına ödenecek ücretlerin 8 kat, sınav ücretlerinin ise 4 kat olarak belirlendiğini, temyize konu ilamda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89'uncu maddesi uyarınca bu programlarda ders vermek üzere görevlendirilen ... Anadolu Meslek Lisesi Öğretmeni ...'ya ödenmesi gereken saat ücretinin Ocak-Haziran ayları için ... Temmuz-Aralık ayların için ise ... olduğu ve 8 katı ödenmemesi gerektiğine

hükmolunduğunu, adı geçene her ne kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89 uncu maddesine göre görevlendirme yapılmış olsa da bu programda ders veren öğretim elemanları gibi, anılan yönetmelik uyarınca derslerin İngilizce verilmesi nedeniyle dilekçe ekinde de sunulduğu üzere, MOD 103 Swing Techniques I ile MOD 112 Sewing Techniques II derslerinin İngilizce olarak verildiğini, Tekstil Teknolojileri ve Tasarımı Fakültesinde Uluslararası Ortak Lisans Programını oluşturan derslerin zorluğu ve niteliği itibarıyla aynı olmasına rağmen öğretim elemanı statüsünde olanlara 8 katı uygulanırken adı geçene görevlendirme dayanağı (657 sayılı Devlet Memurları Kanunu md: 89) gerekçe gösterilerek 8 katı uygulanmamasının hukukun temel ilkeleriyle bağdaşmadığını, bu nedenle, ödeme emri ve eklerinin incelenmesinden görüleceği üzere, bahsi geçen ahize 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ncı maddesinde belirlenen 140 gösterge rakamına (saat ücreti olarak Ocak-Haziran ayları için $140 \times \dots = \dots$ Temmuz-Aralık ayları için ise $140 \times \dots = \dots$) Üniversite Yönetim Kurulu ile belirlenen katların (Ocak-Haziran ayları $\dots \times 8 = \dots$ ile Temmuz-Aralık ayları $\dots \times 8 = \dots$) uygulanması suretiyle belirlenen ders saati ücreti üzerinden ödeme yapıldığını, söz konusu programların ağırlığı ve uzmanlık gerektirdiği göz önüne alındığında, fiilen bu dersleri vermiş bulunan ilgili ahize ek ders ücret ödemesi yapılırken aynı programlarda ders veren öğretim elemanlarına 8 kat ödenmesi nedeniyle, eşitlik ilkesi gözetilerek ve Hazineye herhangi bir külfet yüklemeksizin öz gelirden karşılanmak suretiyle, kamu personeline uygulanan gösterge rakamı dikkate alınarak yönetim kurulu kararı ile belirlenen 8 katın uygulandığını, sonuç olarak, ilamın konusunda belirtilen Tekstil Teknolojileri ve Tasarımı Fakültesi ile Denizcilik Fakültesinde ders görevlendirmesi yapılan kamu personeline akademik personele verilen gösterge rakamı üzerinden ödeme yapılmamış olup, kamu personeli için öngörülen gösterge rakamı üzerinden sekiz kat uygulanarak ödeme yapıldığını, Fakültelerinin, Tekstil Mühendisliği alanında eğitim vermekte olduğunu, bu alanın alt programlarından olan Uluslararası Ortak Lisans Moda Tasarımı Programında yer alan derslerin birçoğunun özel bilgi ve uzmanlık isteyen konuları içermekte ve bu programda ders veren öğretim görevlilerinin, görevlendirilmeleri öncesinde ayrıca uzmanlık alanlarına uygun olarak ... Tekstil Teknolojileri ve Tasarım Fakültesi ve Fashion Institute of Technology (... Devlet Üniversitesinden) teşkil edilen bir jüri tarafından uygulamalı sınava tabii tutulmakta olduğunu, adı geçen ahizin de program beklentilerine uygun şekilde bu sınavı verdiğini, ayrıca yukarıda belirtilen tüm durumların Denizcilik Fakültesinde görevlendirilen Başmühendis ... için de geçerli olduğunu belirterek belirterek tazmin hükmünün kaldırılması gerektiğini dile getirmiştir.

Aynı ilam maddesi ile ilgili olarak Harcama Yetkilisi sıfatıyla temyiz talep eden ve buna ilişkin 40016 sayılı dosyası kendi gündem sırasında görüşülen ... temyiz dilekçesinde özetle; sorgu kağıdına yapmış olduğu savunmada da ifade edildiği üzere, yükseköğretim kurumlarının yurtdışındaki kapsama dahil yükseköğretim kurumlarıyla ortak eğitim ve öğretim programları kapsamında, UOLP (Uluslararası Ortak Lisans Programı) Moda Tasarımı Programında; ... Tekstil Teknolojileri ve Tasarım Fakültesi ve Fashion Institute of Technology (... Devlet Üniversitesinden) teşkil edilen bir jüri tarafından uygulamalı sınava tabii tutularak, konu ile uzmanlıkları tescillenmek sureti ile ders görevlendirmesi yapılan uzman kişilerce ders verilmesi sağlanarak, öğrencilerden alınan ücret karşılığı UOLP kapsamında, Moda Tasarımı Programının açılması ve yürütülmesi sağlanarak gelir elde edildiğini ve Türk tekstil ve moda sektörünün uluslararası platforma taşınarak etkili ve lider rol oynayabilmesi açısından, önemli bir işlevin yerine getirildiğini, dolayısıyla ücret karşılığında sunulan UOLP kapsamında herhangi bir programın açılabilmesinin yeterli ve nitelikli öğretim elemanlarının sağlanabilmesine bağlı olduğunu, söz konusu sorgu kağıdında ve ilamda sözü edilen kişilerin 2547 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde yer alan "öğretim elemanı" tanımına girmediği ifade edilmekle birlikte, kişilerce ifa edilen görev ile bağdaştırılacak başkaca bir tanımlama olmadığının da açık olduğunu, dolayısıyla programın açılması ve gerçekleştirilmesi aşamalarında, aynı programda ders veren diğer öğretim elemanları ile aynı görevi ifa ederek, gelirin sağlanması ve kurumsal tanıtım konusunda eşit katkı sağlayan ve Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik'in 10'ncü maddesinde yer alan sınırlar aşılmadan yapılmış olan ek ders ödemelerinin kamu zararı olarak değerlendirilmesinin sözü edilen kişilerin, sadece maddi olarak değil, iş barışı ve performansı açısından da etkileneyeceği ve önümüzdeki dönemler de açılması planlanan programlara da olumsuz etki edeceğinin düşünüldüğünü, bu itibarla, geliri ve gideri gerçekleşmesine bağlı olan UOLP programı kapsamında tamamen programın gerçekleşmesine bağlı olarak elde edilen gelirlerden ve ilgili yönetmelikte yer alan sınırlar dahilinde yapılmış olan ek ders ödemelerinin, genel hükümler kapsamında kamu zararı olarak değerlendirilmesinin hakkaniyete uygun olmayacağını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını istemiştir.

Başsavcılık karşılamaında özetle; dilekçede öğretim üyelerine yapılan ders ücreti ödemelerinin üniversitelerin personel kanununa ve ilgili diğer mevzuatına uygun olarak yapıldığı, ödemelerde hukuka aykırı bir cihet bulunmadığı belirtilerek, verilen tazmin hükmünün kaldırılmasının talep edildiği ifade edildikten sonra dilekçede ortaya konulanlar karşısında adı geçenin temyiz talebinin kabulü ile verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmiştir.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

Öncelikli olarak, Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik'in "Öğretim Ücretlerinin Kullanımı" başlıklı 10'uncu maddesinde aynen:

"(1) Devlet üniversitelerinde, bu programlarda öğrenim gören öğrencilerden alınan yurtiçi öğrenim ücretleri, en geç ilgili ayın sonuna kadar özel bütçeye gelir kaydedilmek üzere aktarılır. Aktarılan bu miktar ödenek kaydedilirken %30'undan az olmamak kaydıyla üniversite yönetim kurulunca belirlenecek bir miktarı projenin yürütülmesine ilişkin her türlü gider ile üniversitenin mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ayrılır. Bu programda fiilen ders veren öğretim elemanlarına kalan tutardan ödenecek ek ders ücreti 11/10/1983 tarihli 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) hükümleri dikkate alınarak maddenin dördüncü fıkrasında profesör unvanlı öğretim üyeleri için belirlenen ek ders ücretinin 10 katını, sınav ücreti ise aynı maddede öngörülen sınav

ücretinin 5 katını geçmemek üzere unvanlar ve öğretim elemanlarının programdaki performansları göz önünde tutularak Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.”

denilmekte olup söz konusu düzenleme yalnızca öğretim elemanlarına yapılacak olan ek ders ve sınav ücreti ödemelerinden bahsetmekle beraber 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre (başka bir kurumda öğretmen ve üniversitenin başka bir biriminde mühendis olarak) çalışmakta olup anılan programlarda görevlendirilen personeli kapsamamaktadır.

Kaldı ki, “öğretim elemanları” tanımı 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinin I) bendinde “yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcıları” olarak yapılmıştır.

Aynı tanımlama 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu’nun “Öğretim elemanlarının sınıflandırılması” başlıklı 3’üncü maddesinde aynen:

“Bu Kanuna tabi öğretim elemanlarının sınıfları ile başlangıç dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Öğretim üyeleri sınıfı:

Bu sınıf, profesörler, doçentler ve yardımcı doçentlerden oluşur.

....

B) Öğretim görevlileri ve okutmanlar sınıfı:

Bu sınıf, öğretim görevlileri ile okutmanlardan oluşur.

C) Öğretim yardımcıları sınıfı:

Bu sınıf, araştırma görevlileri ile uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarından oluşur.

...”

Şeklinde yapılmış olup görüleceği üzere ilama konu 657 sayılı Kanun’a göre görevlendirmesi yapılan personele öğretim elemanları içerisinde hiçbir şekilde yer verilmemektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Ders görevi” başlıklı 89’uncu maddesinde aynen:

“Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur.”

Denilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Ders ve konferans ücretleri” başlıklı 176’ncı maddesinde ise aynen:

“Bu Kanununun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00’den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir.

Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25 fazlasıyla ödenir...”

Hükümleri bulunmaktadır.

Söz konusu hükümlere göre yükseköğretim kurumlarında (üniversite, akademi ve benzeri kurumlarda) öğretim üyesi bulunmaması halinde ücret ile ek ders görevi verilebileceği sabit olup, bu durumda ek ders ücretinin Devlet Memurları Kanunu’nun 176’ncı maddesinde belirlenen tutarlar üzerinden ödenmesi gerektiği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

Son olarak, temyiz savunmasında bulunan sorumlularca ilama konu öğretim elemanlarıyla aynı görevi yürüttükleri ve dolayısıyla eşitlik açısından aynı ek ders ücreti almaları gerektiği iddia edilmekte ise de, görevlendirme onayları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89’uncu maddesine göre alınmış olması ve yukarıdaki mevzuat hükümleri

doğrultusunda alabilecekleri ek ders ücretlerinin açıkça tanımlanmış olması karşısında söz konusu kişilere öğretim elemanları ile aynı ek ders ücretinin ödenmesi mümkün görünmemektedir.

Bu itibarla, sorumlunun temyiz savunmasındaki iddialarının reddedilerek 93 sayılı İlam'ın 1. maddesiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE; (Üye ...'nın; "Gerek 1. öğretim için devlet bütçesinden, gerek Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dâhil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmeliği kapsamında oluşturulan havuz bütçeden aynı dersi veren kişilere üniversite kurulunca belirlenen katlar üzerinden (2013 yılı programları için 8 kat) ek ders ücreti ödemesi yapılırken, 657 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi uyarınca görevlendirilmiş olmakla birlikte, diğer öğretim görevlisi ve okutman hocalar ile aynı eğitim seviyesine, aynı bilgi ve tecrübeye sahip olan kişilere ortaya koydukları emek, yürüttükleri dersin niteliği ve bunun için harcadıkları zaman ve emek daha az olmamasına rağmen, bu kişilere 1 kat ve 140/150 gösterge rakamları üzerinden ödeme yapılması hem uluslararası sözleşmelerde hem de anayasada yer alan eşitlik hükümlerine aykırıdır.

Bu itibarla, söz konusu kişilere ders ücretlerinin üniversitelere ilişkin personel mevzuatına ve ilgili diğer mevzuatına uygun olarak ödendiği değerlendirildiğinden tazmin hükmünün kaldırılması gerekir." şeklindeki ayrışık görüşüne karşı) oy çokluğuyla,

Karar verildiği 26.04.2016 tarih ve 41824 sayılı tutanakta yazılı olmakla işbu ilam tanzim kılındı.